

22 August 2008, nr. 326

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii privind completarea art. 5 din Legea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacții economice externe

(Înregistrat în Parlament cu numărul 2424 din 30 Iulie 2008)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii privind completarea art. 5 din Legea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacții economice externe.

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Agenția Agroindustrială "Moldova-Vin", ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** Potrivit notei informative proiectul de lege este elaborat în scopul asigurării de posibilități agenților economici de a justifica cu un motiv suplimentar nerepatrierea mijloacelor bănești, mărfurilor și serviciilor provenite din tranzacții economice externe și anume pentru interdicțiile stabilite de statele partenerilor agenților economici.

Fundamentarea proiectului

- 4. Nota informativă** a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

Nota informativă evidențiază în calitate de element nou care justifică nerepatrierea bunurilor, cazul pierderilor suportate de agenții economici drept rezultat al interdicțiilor în statele partenerilor economici străini.

- 5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă**

- 6. Suficiența argumentării.** Nota informativă ce însoțește proiectul conține o argumentare suficientă a proiectului, evidențiind situațiile concrete create în anii precedenți cu agenții economici exportatori de vinuri în Federația Rusă, care au înregistrat mari pierderi în urma embargoului stabilit de autoritățile rusești la exportul producției alcoolice din Republica Moldova.

- 7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale.** Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.

Nota informativă nu face nici o mențiune la legislația comunitară și nici nu prezintă o analiză comparativă în privința problemei repatrierii bunurilor. Credem că, cel puțin, o analiză comparativă referitoare la cazurile admise de nerepatriere a bunurilor și modul de determinare a acestora urma a fi întreprinsă.

8. Fundamentarea economico-financiară. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

Conform notei informative estimarea cheltuielilor și a calculelor economico-financiare nu a fost efectuată. Totodată, proiectul de lege nu a fost supus nici unei analize a impactului de reglementare, așa cum este prevăzut de cerințele normelor art.4 și art.13 din Legea nr.235-XVI din 20.07.2006 privind principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, precum și a Metodologiei de analiză a impactului de reglementare și de monitorizare a eficienței actului de reglementare, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1230 din 24.10.2006.

Problema excesului de reglementare prin confirmarea situațiilor de către Guvern pare a fi afectată de coruptibilitate, deoarece exportatorii vor trebui să apeleze totdeauna la Guvern pentru ca acesta să dea o apreciere asupra situației create.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Proiectul de lege promovează interesele agenților economici prin reglementarea situațiilor care generează pierderi agenților economici drept rezultat al politicilor promovate de guvernele statelor străine.

Prin reglementarea neclară a confirmării de către Guvern a situațiilor generatoare de pierderi proiectul promovează drepturi ale autorităților publice, care vor putea fi utilizate la discreția funcționarilor acestor instituții, fără a avea un suport legal suficient, fapt ce poate genera acte de corupție în procesul implementării legii.

10. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului nu sînt concurente cu alte prevederi ale legislației.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările întrunind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul nu conține prevederi speciale care să reglementeze activitatea autorităților publice. Totuși, e necesar de a menționa că Guvernul lăsînd în competența sa exclusivă confirmarea cazurilor de interdicere din partea statelor partenerilor economici străini, promovează o politică restrictivă de autorizare care poate fi dependentă de politica promovată în raport cu statul străin concret, fapt ce poate crea anumite dificultăți pentru activitatea unor agenți economici

Concluzii

Concluzionînd asupra proiectului Legii privind completarea articolului 5 din Legea nr.1466-XIII din 29 ianuarie 1998 cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din

tranzacțiile economice externe, menționăm că acesta este chemat să amelioreze situația agenților economici exportatori care, drept urmare a politicilor de restricționare ale statelor străine înregistrează pierderi din urma exporturilor mărfurilor și serviciilor. De asemenea, această lege indirect eliberează agenții economici de responsabilitate pentru nerepatrierea bunurilor exportate în situațiile astfel crete.

Totodată proiectul urmează să concretizeze când este necesară intervenția Guvernului în cazurile de interdicție a importurilor mărfurilor și serviciilor din Republica Moldova. Considerăm că Regulamentul pe care Guvernul urmează să-l aprobe, necesită să fie unul de procedură și nicidecum unul de apreciere a situației din statele străine. Interdicțiile se constată ca fiind drept un fapt, indiferent cum se impun acestea printr-un act juridic sau prin fapte concrete, prin urmare acestea nu fi supuse unei "aprecieri, confirmări" din partea Guvernului: interdicțiile ori sînt ori nu sînt.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției